

Instrucció 1/2021, del conseller de Fons Europeus, Universitat i Cultura i de la consellera d'Hisenda i Relacions Exteriors, de 20 de desembre del 2021 per la qual es regula el procediment de notificació i comunicació a la Comissió Europea dels projectes que estableixin, concedeixin o modifiquin ajudes públiques

Els articles 107 a 109 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea (d'ara endavant TFUE) estableixen el règim aplicable als ajuts atorgats pels poders públics i imposen, principalment, el deure de notificar prèviament qualsevol projecte d'ajut procedent de fons públics a la Comissió Europea perquè examini la seva compatibilitat amb el mercat comú.

En aquest sentit, l'article 88 del Tractat Constitutiu de la Comunitat Europea atribueix a la Comissió la competència per decidir sobre la compatibilitat de les ajudes atorgades mitjançant fons públics amb el mercat comú. Això s'aplica quan aquesta examini els règims d'ajudes existents, quan adopti decisions referents a ajudes noves o modificades, així com quan iniciï una acció relacionada amb la inobservança de les decisions o del requisit de notificació.

Igualment, aquest precepte preveu que la Comissió serà informada dels projectes adreçats a concedir o modificar ajudes amb la suficient antelació per poder presentar-ne les observacions.

La normativa europea en matèria d'ajuts d'Estat ha patit diverses modificacions, i és especialment important el procés de modernització dut a terme per la Comissió Europea amb l'objectiu d'aconseguir un creixement sostenible, intel·ligent i integrador en un mercat interior competitiu, així com una major agilitat en l'actuació administrativa de foment.

En aquest sentit, davant del sistema de notificació que requereix un examen previ a la seva autorització, la Comissió Europea ha anat afavorint progressivament, mitjançant els reglaments d'exempció, una major transparència en declarar, en els àmbits en què es compta amb una experiència suficient per definir criteris generals de compatibilitat, que determinades categories d'ajudes d'estat són compatibles amb el mercat comú i queden exemptes del procediment de notificació, i només han de ser objecte d'una comunicació a la Comissió Europea.

La translació a l'ordenament espanyol d'aquesta obligació de notificar o comunicar es troba a l'apartat 1 de l'article 9 de la Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions, i a l'article 16 del Reial decret 887/2006, de 21 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions.

La publicació de la Comunicació de la Comissió relativa al concepte d'ajuda estatal de conformitat amb el que disposa l'article 107, apartat 1, del TFUE, permet disposar d'un referent sobre el concepte d'ajuda estatal que permeti determinar amb més objectivitat si es compleixen, o no, els requisits establerts per l'article 107 del TFUE en les mesures que un gestor tenguí previst dur a terme a l'exercici de les seves competències.

Tampoc s'hauria d'obviar l'entrada en vigor el 14 d'octubre del 2015 de dos nous reglaments del Consell, el Reglament (UE) 2015/1588, del Consell del 13 de juliol del 2015, sobre l'aplicació dels articles 107 i 108 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea a determinades categories d'ajudes estatals horitzontals, que substitueix l'antic Reglament (CE) núm. 994/1998 del Consell i el Reglament (UE) 2015/1589, del Consell de 13 de juliol de 2015 pel qual s'estableixen normes detallades per a l'aplicació de l'article 108 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea que substituirà l'antic Reglament (CE) núm. 659/1999.

D'aquesta manera, els Estats membres han de garantir que les mesures de minimis i els règims i ajuts subjectes a reglaments de la Unió Europea d'exempció respecten les normes sobre ajuts estatals, en estreta coordinació amb la Comissió, que segueix exercint el control ex post d'aquestes mesures.

Per tant, cal centrar l'activitat en l'objectiu de mantenir un control adequat sobre les mesures d'ajuts que han de ser objecte de notificació o comunicació, així com de les que s'acullen a algun reglament de minimis o estan cofinançats per fons de la Unió Europea i, simultàniament, agilitzar els projectes d'ajudes que no compleixin els requisits de l'article 107.1 del TFUE.

El Decret 11/2021, de 15 de febrer, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, no atribueix a cap òrgan administratiu concret la competència sobre ajudes estatals, per la qual cosa d'acord amb l'apartat segon de l'article 20 de la Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma correspon al conseller competent per raó de la matèria, i atès que les ajudes d'estat poden ser finançades tant amb càrrec a fons propis com amb recursos de la Unió Europea, correspon dictar la Instrucció conjuntament a la consellera d'Hisenda i Relacions Exteriors i al conseller de Fons Europeus, Universitat i Cultura.

Per tot allò que s'ha exposat això, i d'acord amb el que estableix l'article 21 de la Llei 3/2003 esmentada dictam la següent

Instrucció

1. Objecte i àmbit d'aplicació

1.1. L'objecte d'aquesta instrucció és determinar els casos en què s'hagin de comunicar o notificar a la Comissió Europea els instruments jurídics que estableixin ajuts d'Estat, regular el procediment a través del qual s'ha d'articular aquesta notificació i comunicació per a l'establiment, la concessió o la modificació d'ajudes públiques, així com establir un tràmit d'informe previ en la seva tramitació, per tal d'assegurar-ne l'adequació a la política de la competència de la Unió Europea.

1.2. Les disposicions d'aquesta instrucció són aplicables als ajuts públics que s'estableixin, concedeixin o pretenguin concedir-se amb càrrec als pressupostos de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears o del sector públic instrumental d'aquesta, amb independència de si les ajudes estan finançades, totalment o parcialment, mitjançant recursos de la Unió Europea o si es financen amb fons públics propis.

1.3. Les ajudes públiques a què no sigui aplicable l'apartat 1 de l'article 107 del TFUE, excepte les acollides a un règim de minimis o cofinançades amb fons de la Unió Europea, han de complir el que disposa el punt 4.4 d'aquesta Instrucció.

1.4. Aquesta Instrucció s'aplicarà l'endemà de la seva publicació al *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

2. Definicions

A l'efecte d'allò que preveu aquesta instrucció, s'entendrà per:

- a) *Ajuda*: qualsevol mesura que reuneixi tots els requisits establerts a l'apartat 1 de l'article 107 del TFUE.
- b) *Ajuda existent*, els ajuts que s'ajustin a algun dels supòsits següents:
 - Tots els règims d'ajut i els ajuts individuals que s'hagin portat a efecte amb anterioritat a l'entrada en vigor del TFUE a l'Estat membre respectiu i segueixin sent aplicables posteriorment.
 - Els règims d'ajuda o ajudes individuals autoritzats per la Comissió o el Consell.

- Els ajuts que s'hagin de considerar autoritzats d'acord amb l'apartat 6 de l'article 4, del Reglament (CE) del Consell núm. 659/1999 o amb anterioritat a aquest, però de conformitat amb aquest procediment.
 - L'ajut considerat com a ajut existent d'acord amb el que preveu l'article 17 del Reglament (UE) núm. 2015/1589.
 - L'ajuda considerada com a ajuda existent en poder acreditar-se que en el moment en què es va dur a terme no constituïa una ajuda i que posteriorment va passar a ser-ho a causa de l'evolució del mercat interior i sense haver estat modificada per l'Estat membre. Quan determinades mesures passin a ser ajudes després de la liberalització d'una determinada activitat per la legislació de la Unió, aquestes mesures no es consideren ajudes existents després de la data fixada per a la liberalització.
- c) *Nova ajuda*: tota ajuda, és a dir, els règims d'ajuts i ajuts individuals, que no sigui ajut existent, incloses les modificacions d'ajuts existents.
 - d) *Règim d'ajudes*: el dispositiu d'acord amb el qual es poden concedir ajudes individuals a les empreses que hi són definides de forma genèrica i abstracta, sense necessitat de mesures d'aplicació addicionals, així com tot dispositiu d'acord amb el qual es pugui concedir ajuda, no vinculada a un projecte específic, a una o diverses empreses per un període indefinit o per un import il·limitat.
 - e) *Ajuda individual*: els *ajuts ad hoc*, entesos com aquells que no es concedeixen sobre la base d'un règim d'ajuts i els ajuts concedits a beneficiaris individuals sobre la base d'un règim d'ajuts.
 - f) *Ajuda il·legal*: qualsevol nou ajut que es porti a efecte contravenint el que disposa l'apartat 3 de l'article 108 del TFUE.
 - g) *Ajuda ad hoc*: ajut que no es concedeix sobre un règim d'ajuts.
 - h) *Modificació d'un ajut existent*: qualsevol canvi que no constitueixi una modificació de naturalesa purament formal o administrativa sense repercussions per avaluar la compatibilitat de la mesura d'ajuda amb el mercat comú. Això no obstant, un augment respecte al pressupost inicial d'un règim d'ajuts fins al 20 % no es considerarà modificació d'ajuts existents.
 - i) *Regla de mínimis*: la norma establerta en reglaments i comunicacions de la Comissió Europea, d'acord amb la qual determinats règims d'ajudes o ajudes individualitzades que compleixin els requisits previstos en les normes esmentades poden ser adoptats pels Estats membres sense notificació prèvia o comunicació a la Comissió Europea.

3. Obligació de notificar a la Comissió Europea i exempcions

3.1. Tot projecte de nou ajut o de modificació d'un existent ha de notificar-se prèviament a la Comissió Europea per a la seva autorització, conforme al procediment establert al punt 6 d'aquesta Instrucció.

Aquestes ajudes no es poden fer efectives abans de l'autorització esmentada o que es puguin considerar autoritzades per l'absència de decisió de la Comissió, d'acord amb el que preveu l'apartat 6 de l'article 4 del Reglament (UE) núm. 2015/1589 del Consell, de 13 de juliol de 2015 o la norma que el substitueixi.

3.2. No estaran subjectes a l'obligació de notificació prèvia els projectes d'ajuts que s'acullin a algun dels reglaments aprovats o que pugui aprovar la Comissió Europea, fent ús de les atribucions que li concedeix el Reglament (UE) 2015/1588 que eximeixin, respecte determinats ajuts, de l'obligació de notificació.

No obstant això, en aquests supòsits serà necessària la comunicació a la Comissió, d'acord amb el procediment establert al punt 5 d'aquesta Instrucció, de la informació que es determini a la normativa de la Unió Europea, respecte del projecte d'ajuda.

3.3. Tampoc estaran subjectes a l'obligació de notificació o comunicació els projectes d'ajuts acollits a algun dels reglaments aprovats o que pugui aprovar la Comissió Europea, fent ús de les atribucions que li concedeix el Reglament (UE) 2015/1588 o a la norma que el substitueixi, per regular el denominat règim de mínimis.

4. Requisits en la tramitació de règims d'ajuda

4.1. *Ajuts sotmesos a procediment de notificació.* Les convocatòries o concessions dels ajuts públics previstos al punt 3.1 d'aquesta Instrucció hauran d'indicar, de forma expressa, el compliment del tràmit de notificació prèvia a la Comissió Europea i la seva corresponent autorització, i hauran d'indicar la decisió adoptada per la Comissió i el número d'Ajut d'Estat que se us hagi atorgat.

La tramitació d'un règim d'ajuts subjecte a l'obligació prevista a l'apartat anterior es podrà iniciar abans d'obtenir la preceptiva autorització, amb caràcter excepcional i per raons d'urgència degudament justificades, sempre que a la convocatòria corresponent s'indiqui expressament que la resolució està condicionada a la decisió que adopti la Comissió Europea, sense que es pugui fer efectiva una ajuda mentre no sigui considerada compatible amb el mercat comú.

En els supòsits previstos al paràgraf anterior, una vegada que es pronunciï la Comissió, es publicarà al *Butlletí Oficial de les Illes Balears* la decisió adoptada i el nombre d'Ajut d'Estat que se li hagi atorgat.

4.2. Ajuts sotmesos a reglament d'exempció. La convocatòria o concessió d'ajut públic que s'aculli al supòsit que preveu el punt 3.2 d'aquesta Instrucció ha d'indicar expressament el Reglament d'exempció de l'obligació de notificació a què s'acull i el número de comunicació que la Comissió Europea va atorgar a l'ajut.

4.3. Ajuts de mínimis. La convocatòria o concessió d'ajuda pública que pretengui acollir-se a allò que preveu el punt 3.3. d'aquesta Instrucció, ha d'indicar de forma expressa el Reglament que reguli el règim de mínimis aplicable al cas, així com incloure les altres condicions que es derivin de la aplicació del mateix.

4.4. Altres ajuts. Per a la resta de projectes d'ajuts a què no els sigui aplicable l'apartat 1 de l'article 107 del TFUE, s'ha de motivar perquè no és aplicable l'article 107 del TFUE. Atès que la competència per determinar la consideració d'Ajut d'Estat correspon exclusivament a la Comissió Europea, a l'efecte de facilitar als òrgans gestors responsables dels projectes l'anàlisi de les mesures que cal considerar sobre aquest assumpte, l'annex I d'aquesta Instrucció facilita una llista de comprovació per a aquests supòsits.

5. Procediment de comunicació

5.1. Els centres directius competents en les matèries amb què estiguin relacionats els ajuts subjectes a l'obligació de comunicació prevista al punt 3.2 d'aquesta Instrucció, per acollir-se a algun dels supòsits d'exempció de l'obligació de notificació aprovats per la Comissió Europea, han de trametre a la direcció general que tingui atribuïdes les competències en matèria de coordinació i control dels ajuts públics, el corresponent formulari de comunicació i qualsevol altra documentació que exigeixi la normativa de la Unió Europea aplicable, amb la suficient antelació per poder complir els terminis establerts en el reglament esmentat.

5.2. La Direcció General de Fons Europeus, en el marc de la política de competència de la Unió Europea, ha de trametre la documentació aportada i tramitar la comunicació a través de l'òrgan competent de l'Administració General de l'Estat.

6. Procediment de notificació

6.1. Els projectes d'ajuts subjectes a l'obligació prevista en el punt 3.1 d'aquesta Instrucció, una vegada que hagin estat informats pels òrgans competents i amb la

G
O
I
B
/

seva redacció definitiva, seran remesos per l'òrgan gestor del projecte a la Direcció General de Fons Europeus. El text del projecte d'ajuda anirà acompanyat de l'imprès de notificació degudament emplenat que, segons el tipus d'ajut o sector d'activitat de què es tracti, està previst als annexos del Reglament (CE) 794/2004, o a les normes que siguin d'aplicació específica o el puguin substituir.

6.2. En cas que es pretengui concedir un ajut en el marc d'un règim autoritzat, però que, per raó de l'import de la inversió subvencionada o de la quantia de l'ajut, s'hagi de notificar a la Comissió Europea, es procedirà d'acord amb allò previst a l'apartat anterior d'aquest punt.

6.3. En el cas de la modificació d'un ajut existent, juntament amb el text del projecte es remetrà l'imprès de notificació simplificat, degudament emplenat, previst a l'annex II del Reglament (CE) 794/2004 o a les normes que siguin d'aplicació específica o ho puguin substituir.

6.4. La Direcció General de Fons Europeus enviarà la documentació i tramitarà la notificació a la Comissió Europea a través de l'òrgan competent de l'Administració General de l'Estat.

Palma, 20 de desembre de 2021

Per part Conselleria
de Fons Europeus,
Universitat i Cultura

Miquel Company Pons

Per part Conselleria d'Hisenda i
Relacions Exteriors

Rosario Sánchez Grau

ANNEX

En el marc de la regulació de la competència, els articles 107 i següents del Tractat de Funcionament de la Unió Europea (TFUE) s'ocupen dels anomenats ajuts d'Estat. L'article 107, apartat 1 del TFUE prohibeix les ajudes estatals en els termes següents:

Serán incompatibles amb el mercat interior, en la mesura que afectin els intercanvis comercials entre Estats membres, les ajudes atorgades pels Estats o mitjançant fons estatals, sota qualsevol forma, que falsegin o amenacin falsejar la competència, afavorint determinades empreses o produccions.

D'acord amb el TFUE, l'avaluació de la compatibilitat de les ajudes amb el mercat interior correspon essencialment a la Comissió Europea. El bon funcionament del mercat interior exigeix que s'apliquin rigorosament i eficaçment les normes de competència en matèria d'ajuts estatals.

Per tal d'assegurar el compliment de la normativa europea en matèria d'ajuts d'estat es facilita la següent eina per saber si un ajut es constitueix com a ajut d'estat:

Llista de comprovació per a projectes que el centre gestor consideri que no impliquen ajuts estatals

Núm.	Mesura d'anàlisi	SÍ	NO	Comentaris
1	L'entitat que rep l'ajut exerceix activitats econòmiques?			

Una empresa és una entitat que exerceix una activitat econòmica, amb independència del seu estatut jurídic i la seva manera de finançament.

Es considera activitat econòmica qualsevol activitat que consisteixi en oferir béns o serveis en un determinat mercat.

S'entén que les entitats públiques no fan activitats econòmiques quan exerceixen poders propis de l'autoritat pública. D'altra banda, quan una entitat pública desenvolupa activitats econòmiques independents de les seves potestats públiques, serà considerada beneficiària d'ajudes d'Estat subjectes al control de la UE.

Núm.	Mesura d'anàlisi	SÍ	NO	Comentaris
------	------------------	----	----	------------

2	Implica l'ajut una transferència de fons públics?			
---	---	--	--	--

D'acord amb la Comunicació de la Comissió relativa al concepte d'ajut d'Estat, són fons estatals tots els del sector públic, inclosos els fons d'entitats intraestatals (descentralitzades, federades, autonòmiques, regionals, locals o d'una altra índole), i en determinades circumstàncies, fons d'organismes privats.

Els recursos de les empreses públiques també constitueixen fons públics.

La forma de transferència dels fons o ajudes pot ser molt variada, com ara subvencions, préstecs, garanties, inversió directa al capital de companyies i beneficis en espècie. No cal que hi hagi una transferència positiva de fons. També constitueix una transferència de fons la renúncia de determinats ingressos, com ara les exempcions o les bonificacions fiscals, les condonacions de deute o l'exoneració del pagament de sancions.

Núm.	Mesura d'anàlisi	SÍ	NO	Comentaris
3	L'avantatge obtingut com a conseqüència de l'ajut és selectiu?			

L'avantatge atorgat és selectiu si afavoreix determinades empreses o categories d'empreses o determinats sectors econòmics. Les mesures generals obertes efectivament a totes les empreses en igualtat de condicions no són selectives.

Núm.	Mesura d'anàlisi	SÍ	NO	Comentaris
4	Hi ha un avantatge que distorsiona la competència potencial?			

Es considera que una mesura concedida per l'Estat falseja o amenaça falsejar la competència quan és probable que millori la posició competitiva del beneficiari davant d'altres empreses amb què competeix.

Núm.	Mesura d'anàlisi	SÍ	NO	Comentaris
5	Hi ha un efecte sobre el comerç entre Estats membres?			

El suport públic només constitueix ajuda estatal si afecta els intercanvis comercials entre estats membres. Es pot considerar que el suport públic és

capaç de tenir efectes sobre els intercanvis comercials entre Estats membres encara que el beneficiari no participi directament en aquests intercanvis transfronterers.

Núm.	Mesura d'anàlisi	SÍ	NO	Comentaris
6	En relació amb la resposta a les preguntes precedents, és plausible, sobre la base dels criteris de l'article 107 TFUE, que la mesura no sigui considerada ajut d'Estat?			

Núm.	Mesura d'anàlisi	SÍ	NO	Comentaris
7	En cas de constituir ajut d'Estat, és aplicable al règim de mínimis?			

Núm.	Mesura d'anàlisi	SÍ	NO	Comentaris
8	L'ajut es considera compatible de conformitat amb el Reglament (UE) núm. 651/2014 de la Comissió, de 17 de juny de 2014, pel qual es declaren determinades categories d'ajuda compatibles amb el mercat interior, o per un règim d'ajudes ja existent que hagi estat aprovat?			

Data:

Firma de l'Òrgan que concedeix els ajuts